ATAC CU *SPITFIRE* LA BINDERDAAL

de Marcel Luca

I. Aflaţi la căderea nopţii belgiene cam pe la jumătatea distanţei dintre Antwerp şi Breda olandeză, pe Autostrada 14, neliniştiţi şi de semnele unei furtuni de vară iminente, Alexander Wallace şi nepoata sa Wanda Dexter s-au hotărât să poposească la un motel, plantat strategic lângă o benzinărie din lanţul *Schell*.

După ce şi-au asigurat maşina, o decapotabilă închiriată *Ford-Capri 2300GT* şi au reţinut două camere, s-au instalat în mica braserie cu orar non-stop, la o măsuţă lipită de peretele de sticlă prin care puteau observa, panoramic, traficul rutier.

Localul, neaşteptat de cochet, aproape gol, rezona intim cu acordurile pline de viaţă ale formaţiei *ABBA*, care îşi etala vestimentaţia pastelată pe ecranul unui televizor color, suspendat într-un colţ al încăperii.

— Doamne, cât de mult îmi place cântecul ăsta, *Waterloo*! exclamă tânăra femeie, marcând ritmul melodiei cu vârful degetelor pe faţa de masă albă, apretată. Ştiai unchiule că-i hitul absolut în Europa, după ce-au luat premiul întâi, anul ăsta, la *Eurovizion*? Chiar acasă, în Anglia, la Brighton!

— Serios? răspunse distrat bărbatul trecut puţin de cincizeci de ani, blond, cu ochi albaştri-cenuşii, cu trăsături aspre, colţuroase. Presupun că anul 1974 i-a surprins într-o conjunctură fastă din punct de vedere astrologic! adăugă zâmbind, urmărind cu privirea un inel din fumul mentolat de ţigaretă *Salem*, pe care îl lansase cu succes, o clipă mai devreme.

Wanda, zveltă, cu părul auriu, cu breton şi tăiat drept deasupra umerilor, cu ochii albaştri-standard ai familiei, cu un aer de adolescenţă remanentă la cei aproape treizeci de ani ai săi, spicuieşte cu voce cântată din lista-menu:

— Waterzooi!…

— Tocană suculentă de pui sau peşte! o lămureşte unchiul.

— Anguilles au vert…

— Anghilă în sos de verdeaţă!

— Moules aux frites…

— Midii fierte în abur cu cartofi prăjiţi! Draga mea, cartofii prăjiţi, sau frituur, cum le zice în limba flamandă, să nu-i

consumi ca pe o simplă garnitură! Belgienii se laudă pur şi simplu că sunt inventatorii lor! Mda, au inclus cartofii prăjiţi în brandul naţional…

O ospătăriţă foarte tânără, bondoacă, pistruiată şi cu părul roşcovan strâns în "coadă de cal", îi servi în tăcere şi cu gesturi precise, punându-le în faţă nişte porţii uriaşe de moules aux frites şi o sticlă de vin *Saucerre*.

Alexander Wallace mai făcu un comentariu de cunoscător:

— S-ar fi cuvenit, în semn de respect pentru cutumele ţării, să alegem şi una dintre cele peste trei sute de mărci de bere pe care le fabrică belgienii! Vreo bere brună, sau măcar o blondă *Stella Artois*… Dar dacă am ales totuşi un vin indigen, sper că patronul locantei nu va socoti că am făptuit o blasfemie!…

Mâncară în tăcere în timp ce frumoasele zeiţe *ABBA*, Agnetha şi Frida, împreună cu Bjorn şi Benny, partenerii lor virtuozi, se unduiau pe ecranul televizorului *Telefunken*, în consonanţă cu ritmurile trepidante ale altui şlagăr în suiş abrupt, *Honey, Honey*…

Dincolo de peretele de sticlă ploaia se dezlănţuise torenţial. Traficul nocturn de pe autostradă se desfăşura cu intermitenţe, mai numeroase fiind uriaşele automarfare, care ridicau de sub şirul de roţi trene lichide prelungi, irizate în lumina suspendatelor lămpi fluorescente, gonind neobosite spre sau dinspre marele port Anvers.

După ce fata bondoacă şi pistruiată sfârşi de adunat farfuriile golite în bună parte, îşi aprinseră amândoi câte o ţigare, cu privirile pierdute dincolo de geamul aburit, pe care se scurgeau aplatizate de viteza căderii, stropii grei de ploaie.

După un calup de spoturi publicitare care îndemnau copiii să-şi convingă mămicile să le cumpere puzzle-ul de ciocolată *Mapamond*, spre a le fortifica cunoştinţele de geografie, iar pe adulţi să nu rateze promoţiile de piscine gonflabile *Exotique*, emisiunea de ştiri TV de la ora unsprezece, începu prin a face o febrilă trecere în revistă a reacţiilor principalelor personalităţi politice ale lumii, la incredibila evoluţie a *scandalului Watergate*: demisia Preşedintelui Statelor Unite, Richard Nixon.

— Unchiule, chicoti Wanda transfigurată de o evidentă satisfacţie, care îi deconspira, cumva, simpatiile stângiste la modă printre tinerii universitari. Cretinului ăstuia de Nixon, cu veleităţile lui de conspirator, a doua bombă a secolului – demisia unui preşedinte american – i-a explodat sub fund aproape în mod aniversar: prima, cea pe bune de la Hiroşima, s-a întâmplat la 6 august 1945, astalaltă azi, în 8 august 1974, la proporţii mediatice asemănătoare pentru contemporani!...

— Ei bine, draga mea, s-ar prea putea ca poimâine, în 10, la festivalul de aerostate de la Binderdaal, o altă bombă să răvăşească opinia publică, într-o măsură în care toate paradigmele existenţei noastre în timp şi spaţiu să fie date peste cap!

— Mă sperii, râse nepoata, în timp ce desfăşura pe masă harta rutieră după care scotocise în geanta de voiaj aflată pe un scaun alăturat. Uite, m-ai momit în excursia asta pe continent, traversând Canalul cu feribotul de la Hull la Oostende, am străbătut Belgia val-vârtej prin Gent şi Anvers, urmează să tăiem Olanda prin Breda, Utrecht, Amersfoort şi Zwolle, după care capătul de linie e un festival de baloane cu aer cald! Poate mi-ar fi plăcut mai curând un festival pe la Veneţia, sau măcar unul de film, la Cannes sau la Berlin...

— Exact, mormăi bărbatul. Totuşi, nu te-am momit cum spui, ci te-am rugat să mă însoţeşti într-o călătorie de mare însemnătate pentru mine şi care, dacă raţionamentele mele sunt corecte, ar putea să te aducă mai aproape de adevărul dispariţiei lui Cyril...

— Păi, tata a fost doborât într-o luptă aeriană, cu o lună înainte de a mă naşte, chiar pe lângă Bindervillul ăsta...

— Binderdaal!

— Aşa! Doar că nu s-au găsit urme materiale, de niciun fel, după război. De parcă ar fi căzut într-un deşert fără margini şi nu într-o zonă locuită...

— Într-adevăr, eu însumi am cercetat arhive şi am vorbit cu oameni ai locului sau cu foşti militari germani dislocaţi în zonă, la vremea aceea, dar n-am aflat nimic despre soarta lui. Ca să-ţi dai seama ce m-a îndemnat să te asociez în expediţia asta, am să-ţi relatez, cu amănunte pe care m-am ferit să le mai comunic şi altora, cu excepţia unor ofiţeri de informaţii militare, spre sfârşitul războiului, istoria ultimei misiuni de luptă pe care

am executat-o sub comanda lui Cyril Dexter, tatăl tău, pe-atunci un tânăr chipeş de douăzecişiopt de ani, pe care din păcate nu ai apucat să îl cunoşti…

II. Două câte două, avioanele de vânătoare *Spitfire IX B* ale escadrilei 216 “Fox”, decolau în dimineaţa mohorâtă din 16 noiembrie 1944, de pe aerodromul de campanie de lângă orăşelul belgian Hechtel.

Forţa ascensională a motoarelor Rolls-Royce înscria cu repeziciune pe deasupra lizierei de pădure care mărginea pista de zbor cele douăsprezece aparate, care s-au regrupat rapid, dincolo de capătul ei, cu uşurinţa rutinei, în formaţia de luptă alcătuită din trei patrule a câte patru avioane.

La manşa maşinii sale de atac, purtând indicativul de apel radio *Fox Red Twoo, Flyng Officer* Alexander Wallace, îl seconda conştiincios, pe partea dreaptă, pe vărul său Fleight-Lieutenent Cyril Dexter, energicul Squadron Leader al escadrilei.

Se strecurau printre cumuluşii răzleţi dar masivi, de culoare alb-lăptoasă pe margini şi cu pântecele cenuşiu burduşit de precipitaţii iminente, aflaţi pe la şase sute de metri, urcând până la înălţimea de marş de nouă mii de metri, dincolo de plafonul de cirrostratus, desfăşurat ca o pânză albă cu străluciri sidefate, aproape transparentă, de unde au luat cap-compas spre raionul de întâlnire cu armada de bombardiere britanice şi americane.

Pentru Alexander Wallace şi camarazii lui briefingul de pregătire a misiunii, susţinută cu două ceasuri mai înainte de *Wing Commanderul* Aloys Graham şi un ofiţer de informaţii necunoscut, în frigurosul Intelligence Room improvizat într-un hambar prăpădit, fusese un detonator al imaginaţiei fiecăruia dintre ei.

În esenţă, sarcina lor era de a asigura, alături de alte 1300 de avioane de vânătoare aliate, *Tempest, Typhoon* şi *Spituri* englezeşti şi *Thunderbold* şi *Mustanguri* americane, escortarea dincoace de Canalul Mânecii a 1188 de bombardiere grele britanice şi 1204 americane, care aveau misiunea de a lovi fortificaţiile şi concentrările de forţe germane dintre râurile Maas şi Rin, în vederea sprijinirii ofensivei terestre declanşate spre est de Grupul de armate 21 al Mareşalului Montgomery, în nord şi Armatele 1 şi 9 ale generalului Bradley, în sud.

Wing Commanderul Aloys Graham, un bărbat uscăţiv, la vreo patruzeci de ani, cu părul rar, şaten, pieptănat fără cărare peste cap, cu nasul prelung instalat deasupra mustaţei arătoase, îngălbenite de tutun şi cu bărbia proeminentă, le-a prezentat în stilul lui egal, flegmatic, itinerarul şi obiectivul operaţiunii la care aveau să ia parte.

Pe harta mare desfăşurată pe un panou din spatele său, le indică traseul marcat de un şnur roşu, fixat cu pioneze în punctele: *Baza aeriană "Fox"* de la Hechtel, oraşul Venraij, ca zonă de contact cu falangele de bombardiere, Maashees, punctul de desprindere de coloana principală a grupului de şaptezeci de *Liberator* şi *Fortăreţe Zburătoare*, cu viraj spre nord pe cursul râului Maas până la Saint Agatha, traversarea Rinului la Zevenaar, apoi, de la Rheden, tot spre nord, urmând traseul râului Ijssel, până la Binderdaal, ţinta finală situată între Zwolle şi Kampen, după care urma, firesc, întoarcerea pe o rută oarecum mai lineară.

Şi-au notat cu toţii cu maximă concentrare orarul fiecărei etape, altitudinile de zbor, frecvenţele şi codurile radio, apoi au privit cu interes spre maiorul necunoscut, reprezentant al serviciilor de spionaj militar, un bondoc cu ochelari rotunzi pe un nas roşu, butucănos, care începuse să-şi dreagă glasul.

— Domnilor, începu el cu voce joasă, dar surprinzător de catifelată pentru un om cu fizionomia unui straşnic băutor de bere, trebuie să vă atrag atenţia de la bun început că misiunea dumneavoastră nu este una dintre cele cu care v-aţi obişnuit în ultimele săptămâni. După cum observaţi, de-asupra localităţii Maashees, un "calup" de şaptezeci de bombardiere americane se desprinde de coloana principală şi virează spre nord, urmând în cele din urmă firul râului Ijssel, incercând să ia prin surprindere apărarea antiaeriană şi să lovească decisiv instalaţiile vizate în perimetrul zonei Binderdaal, de unde ni se expediază încă blestematele de bombe zburătoare!

Maiorul îşi drese glasul şi, plimbând o baghetă prin apele Mării Nordului de pe hartă, continuă:

— S-a mai încercat distrugerea acestui obiectiv de trei ori la rând, ruta de atac traversând insulele Frisice, dinspre nord-vest spre sud-est, dar de fiecare dată eşecul a fost total, Flakul nemţesc fiind peste măsură de eficient. De fapt, informatorii noştri din rezistenţa olandeză susţin că, pe lângă bateriile de 37

şi 20 de milimetri pe afeturi duble sau cvadruple, ar mai exista prototipul unei instalaţii antiaeriene cu efect de-a dreptul devastator. După cum vi s-a arătat, o ţintă principală este centrala electrică, chiar dacă de obicei astfel de structuri de infrastructură civilă sunt pe lista uzuală de interdicţie la atac, însă se pare că acel prototip misterios de armă funcţionează prin alimentarea directă cu un mare volum de energie electrică. Oricum, trebuie să reuşim, cu orice preţ, pentru a elimina definitiv şi din această zonă, ultimile rampe de lansare a bombelor reactive V-2, care chiar în aceste zile lovesc portul Anvers, de-abia cucerit de noi, atât de necesar pentru aprovizionarea trupelor combatante…

L-au înconjurat cu toţii, zgomotoşi, pentru a studia îndeaproape cele mai recente fotografii ale cercetării aeriene.

Alexander Wallace aruncă o privire fugară la cronometru şi după ce îşi potrivi mai bine masca de oxigen pe faţă, scoase butonul de siguranţă al armelor şi reverificând contactul colimatorului, îi privi aproape superstiţios reticulul strălucitor.

Dedesubt, pe la 7500 de metri, desprinse deja de coloana nesfârşită a armadei aeriene care îşi continua drumul spre vest, cele şaptezeci de bombardiere se înscriseseră, printr�un viraj larg, acoperind cursul râului Maas, în traiectoria planificată spre nord.

În valul frontal, încastrate parcă aripă-n aripă, purtând fiecare aproape şase tone de bombe, zburau familiarele cvadrimotoare B-17, supranumite pe bună dreptate “Flying fortress”, datorită puterii de foc a celor treisprezece mitraliere Colt de calibrul 50, orientate spre toate direcţiile. Înaintau parcă fără grabă la viteza lor de 480 km pe oră, vârstând ochiurile de cer senin cu trenele albe şi groase de condensare, urmate în formaţie la fel de compactă de redutabilele B-24 “Liberator”.

După aproape 165 de km de zbor fără vreun semn de alertă din partea inamicului, se apropiau de obiectiv încredinţaţi cu toţii că misiunea începuse sub cele mai bune auspicii şi că surpriza atacului va determina un efect nimicitor.

Brusc, dar conform orarului, Cyril Dexter comandantul escadrilei Fox suspendă tăcerea-radio, ordonând largarea rezervoarelor suplimentare de combustibil.

Cu trei minute înainte ca primele Fortăreţe zburătoare să înceapă survolul perimetrului-ţintă, şeful patrulei galbene,

amplasată în dreapta formaţiei de luptă, le ridică instantaneu, tuturor, nivelul de adrenalină, urlându-le în căşti:

— Atenţie, Fox leader, opt nemţălăi ne cad în cap de la ora trei!

Într-adevăr, un stol de Messerschmidt 109 K, fără să pară a-i lua în seamă, cobora abrupt spre bombardierele impunătoare care defilau netulburate spre obiectiv.

Aproape suprapunându-se, vocea tărăgănată, inconfundabilă, a comandantului se făcu, din nou, auzită:

— Hullo, Fox albastru şi galben degajează şi atacă hunii de la ora nouă! Fox Roşu mă urmează pentru interceptarea altui grup inamic dedesupt, la ora unu. Vânătoare liberă! Executarea!

Venind aproape din faţă, mai jos, pe la vreo şapte mii de metri, mascate cu intermitenţă de o puzderie de coloane de nori ca nişte turle strălucitoare de zăpadă pufoasă, şase siluete familiare de Focke Wulf 190, supranumitele “bot-lung”, se strecurau apropiindu-se hoţeşte de marile cvadrimotoare.

Alexander Wallace în sincronizare perfectă cu vărul său Cyril, la fel ca şi ceilalţi doi coechipieri care îi urmau, acţionă cu o lovitură puternică palonierul stâng şi împingând în faţă manşa, se înscrise într-un picaj vertiginos. Cu tunurile dezovărâte, cu degetul crispat nervos pe declanşator, cu puţin înainte de a deschide focul, văzu cum germanii degajează dintr-o dată lateral, la dreapta şi la stânga şi ridicându-se la *lumânare*, parcă sprijinindu-se în trenele alburii de la vârful aripilor, par corolele unei flori imense care se deschide spre a fi văzută numai de spectatori privilegiaţi.

— Hullo, băieţi! Acţionăm în celulă, perechi, foc de voie! După ei!...

Glasul *Squadron Leaderului* răsunase din nou, cu un ton perceptibil de exaltare, în timp ce îşi înscria aparatul într-un cabraj maxim pentru a lua din nou înălţime.

Cu manşa proptită acum în burtă, Wallace urca cu ochii pe profundorul avionului Fox Red One, care printr-un immelmann impetuos tocmai se fixase în spatele unui Bot-lung pe care îl perforă cu o salvă scurtă a tunurilor sale de 20 mm, trimiţându-l în vrie învăluit de scânteieri de glicol aprins şi fum negricios.

— Atenţie, *Fox Red Twoo*, ai în spinare un bandit! se auzii vocea nervoasă a numărului patru din patrula roşie.

Aproape instantaneu, tănărul *Flyng Officer* văzu un snop de trasoare portocalii căutându-l razant pe deasupra cockpitului, aşa că folosind un procedeu verificat, glisă puternic pe aripa dreaptă, redresă şi cu o voltă energică, ajunse din pradă, vânător. Apăsând cu satisfacţie butonul multiplu, concentră tirul celor două tunuri şi patru mitraliere asupra avionului inamic, spulberându-i aripa stângă chiar la încastrarea cu fuselajul şi prăvălindu-l spre pământ într-o vrilă fără speranţă.

Cu inima încă bătându-i cu putere, Alexander Wallace aruncă o privire în jur şi constată cu surprindere că rămăsese singur, radioul făcînd auzite doar ecouri de interjecţii, înjurături înfundate şi crâmpeie de conversaţie repezită.

Dedesubt, lateral în stânga, prea puţin afectate în geometria ordinii de zbor de atacurile sporadice ale aviaţiei germane, bombardierele americane tocmai intraseră sub focul intens al artileriei antiaeriene de la sol, ale cărei amplasamente erau la rândul lor atacate în picaj de noile avioane Tempest şi de Beaufighter de asalt, care căutau de fapt, cu precădere, ţintele “Noballs”, numele de cod al rampelor de lansare a bombelor zburătoare V-2.

Pe zgomotul de fond al descărcărilor electrostatice, în căştile radio se auzi, tensionată, chemarea comandantului Dexter:

— Hullo, Fox Red Twoo, sunt încolţit de doi nemţotei insistenţi şi cobor pe curs doi-doi-zero! Asigură-mi asistenţă… Fox Red Twoo, cobor pe curs doi-doi-zero!…

Trezit ca de-un duş rece, vărul rătăcit preluă capul-compas ordonat şi începu o nouă coborâre vertiginoasă, baleind încordat cu privirea spaţiile libere dintre norii altocumulus alb-cenuşii, sub formă de rulouri sau lentile aproape translucide.

L-a zărit la timp pentru a-şi calcula perfect unghiul de atac asupra unuia dintre cei doi urmăritori, pe care l-a “executat” impecabil cu perechea de tunuri, lovindu-l lateral în capota motorului. Parcă scuturat de o mână nevăzută, silueta elegantă a avionului Focke Wulf 190, cu spinarea lui vopsită în verde-măsliniu şi burta galbenă, execută cîteva zig-zag-uri dezordonate, apoi se prăvăli pe spate, însemnându-şi căderea printr-o volbură de fum negricios.

Vocea îngrijorată a Squadron Leaderului se făcu din nou auzită:

— Alex, am probleme cu direcţia! Guvernez cu greu aparatul! Cred că Frankenstein hitleristul mi-a lovit ampenajul vertical! Dacă poţi, sprintează şi ia-l de pe mine!

— Voila, my lord, les jeux sont fait accompli, rien ne va plus!

În timp ce-şi proba umorul englezesc cu o replică în franceza exersată în trecerile sale prin câteva cazinouri înainte de război, Wallace tocmai executa o voltă spre dreapta care îl aducea la vreo trei sute de metri în flancul vânătorului german, de unde îşi dirijă tirul incandescent al trasoarelor celor patru mitraliere deopotrivă asupra crucii negre tivite cu alb de pe fuselajul svelt, a carlingii strălucitoare şi a capotei galbene a motorului în stea, care explodă aproape instantaneu. Rămăşiţele aparatului se prăbuşiră înveşmântate într-o trenă turbionară de flăcări şi fum.

Cu fruntea asudată în ciuda temperaturii scăzute, îngreţoşat de mirosul de cordită şi de metal oxidat, învingătorul se alinie în stânga comandantului său, care continua să piardă din înălţime, manevrându-şi Spitul cu evidentă dificultate, însemnându-şi traiectoria cu o dâră diafană de fum albicios de glicol scuipat de tobele de eşapament.

— Mulţumesc, Alex! se făcu auzit commanderul Dexter. Asigură-mi protecţia până depăşim perimetrul obiectivului. Dacă dincolo de el nu mă pot redresa, trebuie să mă abandonezi... Uite că începe circul!...

Într-adevăr, în jurul lor începură să înflorească exploziile negre ale artileriei antiaeriene grele de 88 mm, iar ei coborau în acelaşi timp, inexorabil, spre plafonul de acţiune a Flakului german automat de 37 şi 20 mm, care înălţa un baraj dens de trasoare portocalii sau roşii spre bombardierele americane ce tocmai îşi deschideau trapele din pântece, funeste ca o legiune de cutii ale Pandorei.

Zburau amândoi într-un tandem descendent care-i apropia de intravilanul orăşelului Binderdaal, depăşind pe latura stângă cotul râului Ijssel care se îndrepta spre nord-vest, apoi din nou spre nord, învăluind ţinta principală, centrala electrică cu înaltu-i coş de fum, de care se apropia valul devastator de foc al covorului de bombe lansate din cer.

O lăsaseră deja în urmă, sâcâiţi la cei două mii de metri la care se aflau de proiectilele AA cu autodistrugere de 37 mm,

când Alexander Wallace observă cum dintr-un punct situat lângă obiectivul principal, ţâşneşte translucidă dar vizibilă într-o nuanţă de albastru-imperial, cu striaţii lenticulare verzui, o structură scânteietoare, pulsatilă, de formă conică, ce cuprinde în căuşul ei cvadrimotoarele, iar spre marginile sale, pe ei înşişi.

Surprins, pentru o mai bună vizibilitate, glisă pe-o aripă virând puţin la stânga, observând stupefiat cum, în urma lor, falanga de bombardiere, pe măsură ce atinge un anume aliniament, se învăluie într-o mantie ca de arc voltaic, după care dispare cu desăvârşire de pe cer. Revenind la cursul iniţial, alături de vărul său aflat în dificultate, Alexander îi comunică încercând să-şi stăpânească tremurul vocii:

— Cyril, dacă nu ne mişcăm mai repede, am dat-o dracului!

— E-n regulă! Mai prind ceva viteză dacă coborâm în picaj moderat spre 500 de metri …

Depăşind centura nordică a bateriilor AA, cu speranţa că nu sânt angajaţi pe o traiectorie care să-i poarte pe deasupra unei Flaktrap, cum numeau ingenioasele capcane antiaeriene germane, treceau acum peste terenuri agricole înzăpezite, parcelate de numeroase canale de irigaţie, pe firul cărora străluceau în lumina difuză a după-amiezii, fâşii de apă îngheţată, apropiindu-se de limita translucid-perlată a spaţiului controlat de fenomenul insolit generat de la sol.

Chiar înainte de-a atinge limanul, Flyng Officerul observă cu nelinişte cum de jos, dinspre punctul de lansare, mărindu-şi mereu dimensiunea, se înalţă ca un dop prin apă, una din lentilele de lumină verzuie, care învăluindu-i fulgurantă, le-a transmis preţ de o fracţiune de secundă, senzaţia năprasnică a unei descărcări electrice la nivelul fiecărei celule din trup.

Buimăcit, pătruns de o imensă oboseală, cu muşchii mâinilor şi picioarelor svâcnindu-i dureros şi necontrolat, Alexander Wallace îşi descleştă cu greutate ochii încercând să se regăsească. Îi închise aproape instantaneu când întorcând capul spre dreapta, incandescenţa albă a soarelui îl orbi pentru câteva clipe, fixat între orizont şi zenit, pe un cer azuriu, nesfârşit, marcat pe alocuri, la mare înălţime de nori cirrus, ca nişte bucle de păr albe, cu străluciri sidefate.

Dedesupt, se desfăşurau netede între canalele rectangulare de apă fâneţe şi păşuni de un verde crud, pe care

păşteau paşnic grupuri mici de vaci bălţate sau se mişcau purtându-şi cositoarele tractoare vopsite în culori pastelate.

După apeluri repetate prin radio către comandant rămase fără răspuns, pilotul numărul 2 al patrulei roşii i se alătură acestuia la câţiva metri distanţă, cerându-i prin semne cu mâna restabilirea contactului audio. Printr-o pantomimă destul de elocventă, Cyril îl lămuri că radioul e mut şi pentru el şi că deocamdată misiunea lui este de escortă şi protecţie deasupra aparatului său.

Alexander observă în faţă, dincolo de transversala unui mare canal colector, în unghiul pe care acesta îl făcea cu firul râului Ijssel, desfăşurându-se spre nord-vest, acoperişurile de ardezie ale orăşelului Binderdaal. La verticala lui pluteau, îndepărtate, la diferite înălţimi, mai bine de două duzini de baloane de baraj, a căror ciudăţenie aparentă era faptul că aveau forma unor lacrimi uriaşe şi viu colorate şi nu pe cea familiară de cârnat zugrăvit în culori mohorâte de camuflaj.

“Vulpea” zburătoare Red Twoo se dezmeticea pe măsură ce secundele se scurgeau, apropiindu-se de marginea sudică a localităţii. Percepea fără să găsească o noimă, că soarele de dimineaţă care-i strălucea în plexiglasul postului de pilotaj nu era acelaşi din pragul înserării de acum câteva minute, că peisajul terestru împodobit de-o exuberantă vegetaţie estivală l-a înlocuit pe ce-l acoperit de zăpadă spulberată, pe care îl survolase de la decolarea de pe îngheţatul aerodrom de campanie belgian.

În faţă, pe traiectoria obligată de zbor a Spitului rănit în luptă se desfăşura o perdea de pădure, dincolo de care puteau spera să afle un teren acceptabil pentru o aterizare forţată, prea periculoasă până acum din pricina reţelei dense de canale de irigare în care aparatul putea capota, fără vreo speranţă de a nu se face fărâme.

Hotărât să facă o cercetare prealabilă, cu riscul de a-l lăsa cîteva minute fără vreo protecţie, Alexander îşi atenţionă vărul prin semne energice făcute cu mâna înmănuşată, potrivit codului uzual folosit în timpul zborurilor cu consemn de tăcere-radio şi împingând energic maneta de gaze, mări viteza fără a lua înălţime, în speranţa de a fi obseravat cât mai târziu de observatorii de la sol.

Pe punctul de a depăşi pădurea de foioase observă cum înaintea lui se deschide un larg câmp înierbat, în spatele căruia se disting un şir de clădiri joase, prelungi, o construcţie cu două niveluri şi un turn de control familiar oricărui pilot, secondat de un catarg înalt pe care flutura alene o pungă de vânt, în faţa cărora se aşterneau, orientate diferit, două piste albe de beton, cu câteva bretele înguste între ele şi spre cîteva hangare metalice.

Între piste şi liziera pădurii, tocmai se ridica maiestuos, un balon impunător, vopsit în roşu-cardinal, pe care era inscripţionat desluşit, cu litere albe, italice, sintagma “Spirit of Germany”. Sub el, la sol, se agitau mai multe personaje, mişcându-se de colo-colo şi fluturându-şi braţele.

“*Să fi câştigat nemţii războiul?*” Întrebarea nerostită îi trecu prin minte lui Alexander, acceptând astfel pentru o clipă, fără să conştientizeze, că traversează, cumva, un timp care nu-i aparţine, în care n-are ce căuta. “*Dar de ce oare xenofobii de hitlerişti ar scrie matricola unui aerostat în limba engleză?*”

Trecu la înălţime mică, aproape în razmot, ca pentru un atac la sol pe lângă nacela balonului, surprinzând secvenţial figurile alarmate a celor doi aeronauţi, îndreptându-se temerar şi nesăbuit spre clădirea principală a ceea ce părea a fi un aeroport.

Parcă pentru a-i veni în întâmpinare, din furnicarul de oameni care mişunau în jurul aerogării se desprinse o maşină decapotabilă, condusă de o femeie, alături de care un bărbat, ridicat în picioare, ţinea pe un umăr o instalaţie îndreptată în mod evident spre el.

Chiar dacă nu avea lungimea temutelor lansatoare germane de grenade antitanc, Faustpatronen, în noile circumstanţe în care timpul părea că o luase razna, aviatorul britanic acceptă fatalist ideea că avea de-a face cu o sculă perfecţionată, mai sofisticată.

Cu toate că ştia că îşi epuizase mai devreme toată muniţia în duelurile marţiale dintre el şi redutabilele Focke Wulf 109 “Bot-lung”, dezăvorî cu iuţeală siguranţele armelor, aprinse colimatorul şi, de amorul artei, fixă reticulul fosforescent pe silueta bărbatului din automobil.

Alexander Wallace trăia, în joacă, clipa de graţie a unui participant la o ruletă rusească atunci când apăsă butonul de

declanşare a focului şi auzi, ca răspuns, culasele mitalierelor clămpănind, armând în gol. Nu mai zăbovi în postura periculoasă pe care şi-o asumase inutil, şi înainte ca să încaseze o lovitură adevărată de răspuns, execută o voltă energică spre dreapta schimbând direcţia la 180 de grade, iar după ce se înşurubă într-un tradiţional tonou al victoriei, reîntorcându-se desupra pădurii de stejari, începu să-şi caute prin văzduhul senin vărul şi comandantul.

Îl localiză mai repede decât se aşteptase, după coloana de fum care se înălţa alene, dintr-un punct aflat chiar la poalele pădurii proptite în digul înalt al canalului colector.

Trecu îndurerat de două ori pe deasupra epavei, pe care un grup de bărbaţi echipaţi cu salopete kaki o acopereau cu zăpadă carbonică, pentru a surprinde pe pelicula fotomitralierei fuselajul contorsionat, cu aripile frânte, ca şi cele trei autospeciale grupate la baza taluzului abrupt, pentru a certifica la Bază sfârşitul tragic al Squadron Leaderului escadrilei 216 “Fox”, Fleight-Lieutenent Cyril Dexter, apoi, luând impetuos înălţime, puse cap-compas pe nefasta centrală electrică, pe care o intuia, inexplicabil, ca fiind cheia revenirii lui într-o realitate recognoscibilă.

Chiar dacă devenise aproape insesizabil în spectrul vizibil, hotarul pe care îl traversase cu mai puţin de un sfert de ceas mai devreme, îi provocă cu aceeaşi intensitate senzaţia atroce de durere absolută, multiplicată cu suma miliardelor de celule ale trupului său.

Vlăguit peste măsură dar deja conştient că e totuşi întreg, aşa cum era ţintuit în chingile scaunului de pilotaj, Alexander Wallace, în nevoia imperioasă de a afla realmente pe ce lume se află, găsi resursele necesare pentru a înclina uşor avionul şi a putea privi mai lesne peisajul pe care îl survola.

În dreapta lui se întrevedeau printre dârele vălurite de ceaţă, încă diafană, porţiuni din structura intactă a centralei electrice, rezemate parcă de coşul de fum. În jurul ei, pe o rază de cîteva sute de metri solul părea nederanjat, acoperit fiind de porţiuni răzleţe de zăpadă. La relativ mică distanţă, spre sud, se vedeau craterele imense, încă fumegânde, din zona pe care apucaseră să o lovească bombardierele şi de care nu putuseră trece, anihilate de arma miraculoasă a germanilor.

Prin negura înserării care se îndesea grăbită şi de bancurile mari şi dense de stratus ce se fugăreau pe la vreo două mii de metri, străluci surprinzător de stingheră, rafala de trasoare multicolore a unei mitraliere AA cvadruple. Cele patru gheare luminoase greblară preţ de zece secunde plafonul cenuşiu de nori, la întâmplare, apoi se ascunseră.

Alexander oftă uşurat când verificând radioul, constată că radiofarul, care-i asigura automat capul-compas pentru întoarcere, funcţionează fără probleme.

Călăuzit de firul nevăzut, cu ultimul gallon de combustibil, cu luminile de poziţie aprinse, scuipând scântei roşii din eşapamente, ateriză în cele din urmă pe pista îngheţată, străjuită de torţele prietenoase de balizaj ale aerodromului de campanie de lângă orăşelul belgian Hechtel.

III. Cu ochelari imenşi de soare şi cu o pălărioară albă în stil safari ocrotindu-i creştetul blond, Wanda conducea cu o concentrare sporită nervosul Ford-Capri, fiind mai puţin familiarizată cu tracţiunea pe spate a maşinii şi străduindu-se să strunească ce-i 125 de cai-putere ai motorului de 2300 cmc, la limita de 120 de kilometri pe oră impusă de legea rutieră olandeză.

Goneau sub cerul splendid de vară pe Autostrada 28, care unea, aproape rectlinie, Harderwijk de Zvolle, unde urmau să înnopteze, înaintea Festivalului aeronautic de la Binderdaal.

Alexander Wallace şi el cu ochii ocrotiţi de ochelari fumurii şi cu o pălărie uşoară de paie de orez, cu fason de melon, trasă pe frunte, părea că dormitează, aşa cum stătea cu ceafa lipită de tetiera îmbrăcată în piele maronie. Ascultând freamătul continuu al aerului care se scurgea peste maşina dacapotată, îşi amintea de fiorul primelor zboruri cu planoarele fără cockpit, pe care le executase pe când era student la Cambridge.

— Unchiule Alex, m-am tot gândit după istorisirea ta de ieri, la o chestie…

Unchiul interpelat mormăi, înăbuşindu-şi cu discreţie un căscat:

— S-auzim!…

— Dacă am priceput eu bine, mâine dimineaţă ar trebui să ne aşteptăm la sosirea ta, tocmai din iarna anului 1944, deasupra câmpului de aviaţie de la Binderville…

— Binderdaal!

— Aşa cum zici, Binderdaal! Mă tot întreb, dacă nu e vorba de o poveste fantastică pe care ţi-ai fabricat-o în circumstanţe mai speciale…

— Wanda!…

— Iartă-mă, cu toate că mă mir de mine însă-mi, aproape că te cred! Dar, de unde poţi fi sigur că evenimentul ăsta se întâmplă mâine şi nu peste o săptămână, peste un an, sau peste zece?! Că doar nu te-a informat nimeni atunci, prin radio sau altfel, în ce moment calendaristic precis, te afli? Că survolezi tocmai dimineaţa zilei de 10 august 1974?…

— Corectă observaţie! o aprobă zâmbind bărbatul. Uite care mi-a fost raţionamentul: În mod evident, ne-am trezit, cumva, şi eu şi tatăl tău, plasaţi miraculos în viitorul timpului din care decolasem. De la bun început am fost surprins de existenţa micului aeroport. El nu figura pe aerofotogramele pe care le consultasem la briefingul de pregătire a misiunii de luptă! El a fost construit ulterior, prin 1956, ca parte a unei mici baze NATO, de tranzit pentru militarii americani. Din 1962, terenul a fost închiriat, în această perioadă, pentru organizarea unui festival de aerostate cu aer cald… Cu timpul, mi-am dat seama că ce văzusem eu atunci, cum ţi-am povestit, departe, aflate în zbor pe deasupra oraşului, nu erau baloane de baraj folosite în timp de război ca obstacole antiaeriene, ci baloane civile cu aer cald…

Tânăra îl întrerupse bătând cu palma înmănuşată în volan:

— M-am prins şi de raţionamentul tău cu privire la datare! Ai luat ca reper balonul inscripţionat cu sloganul “Spirit of Germany”!…

— Evident! An după an am urmărit lista celor înscrişi la manifestarea asta. De fapt, ştiam de cei doi germani din Mannheim care şi-au construit balonul cu pricina, din revistele de profil, încă de acum doi ani. Acum şi-au anunţat participarea, aşa că mâine le vom vedea lansarea, printre ultimii, din pricina vreunei defecţiuni pe care n-au cum s-o anticipeze… Dar eu, adică noi, ştim ce este scris, ca să zic aşa…

Automobilul cu profil aerodinamic, înveşmântat în culoare turcoaz, îi purta neabătut în lungul panglicii de beton a autostrăzii, care tăia rectiliniu câmpia plicticoasă prin netezimea

ei. Din difuzorul radioului fixat pe BBC, vocea joasă, învăluitoare, a longevivului comentator politic Tony Nettles, relata nişte picanterii de la ceremonia de depunere a jurământului de către noul Preşedinte american, republicanul Gerald Rudolph Ford Jr., dar când a trecut la analiza situaţiei politice din Portugalia, după răsturnarea lui Salazar în urma Revoluţiei Garoafelor Roşii din 25 aprilie, Wanda închise aparatul şi-i aruncă o privire fugară unchiului său:

— Mă întreb ce fel de invenţie probau nemţii acolo, lângă centrala aia electrică… N-ai făcut ceva săpături pe tema asta? N-am auzit nici măcar în treacăt că pe undeva, cuiva, i-ar fi trecut prin cap să anticipeze măcar, proiectul unei maşinării care să genereze fenomene atât de paradoxale!…

Fostul pilot din aviaţia regală îşi aprinse îngândurat o ţigaretă Salem cu bricheta electrică a maşinii, încercă să lanseze fără succes un rotocol de fum albastru, apoi clătină afirmativ din cap:

— Cercetări am încercat eu să fac, dar m-am izbit mereu de obstacolul secretului militar. Toate documentele de arhivă privitoare la operaţiile militare, de spionaj sau sabotaj efectuate în zona de război Binderdaal, sunt inaccesibile, ba mai mult, unele se pare că au fost transferate americanilor… Prin ’47, l-am dibuit, făcându-l să creadă că ne-am întâlnit întâmplător, pe maiorul de la MI5 care ne făcuse prezentarea obiectivului înaintea misiunii de luptă din 16 noiembrie ’44. Ne-am încercat rezistenţa la băutură într-un pub din Est-End, până am reuşit să aflu că după Eliberare, împreună cu o echipă de investigatori militari şi câţiva oameni de ştiinţă, a participat la o minuţioasă cercetare la faţa locului. N-au aflat nimic concret. De la câţiva supravieţuitori din Rezistenţă care încercaseră să se apropie de ţintă, fără rezultate notabile, au aflat doar că neamţul care era Dumnezeul obiectivului era un foarte tânăr colonel SS, Dr. Ernst Neumann şi că instalaţia misterioasă fusese demontată după atacul nostru şi transportată, după alte relatări coroborate, pe un submarin staţionat în apele costiere, lângă Lemmer, care s-a îndreptat apoi spre o destinaţie, bineînţeles, necunoscută…

La un kilometru de intersecţia cu Autostrada 50 care venea dispre sud, cu puţin înainte de Zvolle, unde aveau rezervare pentru noaptea următoare la un hotel, Wanda opri

într-o parcare pustie, opri motorul şi coborî pentru a-şi aprinde o ţigare şi a-şi mai dezmorţi picioarele.

— Unchiule Alex, spuse ea rezemându-se de pilonul unei reclame de ţigări Camel care străjuia un capăt al parcării, măcar ai văzut filmul pe care l-ai făcut acţionând fotomitraliera de care vorbeai? Spuneai că ai înregistrat avionul tatei în locul în care a căzut şi pe cei ajunşi în preajma lui…

Alexander Wallace sări tinereşte peste portiera maşinii şi începu să-şi facă vânt cu melonul din paie de orez:

— N-am reuşit să ajung la el. Se pare că e unul din materialele transferate cu prioritate la americani!

Se întorse către port-bagaj şi-i aplică câteva lovituri uşoare cu dosul palmei în tabla încinsă de soare, după care i se confesă încântat nepoatei:

— Dar am adus cu noi o cameră de filmat, din cea mai nouă generaţie, cu un teleobiectiv ca o ţeavă de tun! Mă voi filma pe mine cu treizeci de ani în urmă! De fapt, mă voi prezenta la întâlnire mai tânăr ca tine, Wanda! Un puşti-aviator de douăzecişitrei de ani!…

Zorii zilei de sâmbătă 10 august s-au întrezărit peste câmpul de aviaţie limitrof bazei NATO de la Binderdaal, surprinzând trează mulţimea de oameni care mişuna pregătind cele peste şaizeci de aerostate multicolore pentru lansare.

Cele mai multe luaseră deja poziţia verticală, menţinute astfel de rafalele scurte de făcări care ţâşneau prin ajutajele aparatelor de încălzit, fiind strunite în tendinţa lor de ascensiune de cablurile de ancorare.

Pe pista de beton din faţa Aerogării, Alexander Wallace purtând pantaloni albaştri evazaţi şi o cămaşă în carouri cărămizii, stătea în picioare în maşina sa decapotabilă şi privea printr-un binoclu Carl Zeiss, un suvenir din timpul carierei militare, spre punctul de start al aeronauţilor din Mannheim. Aceştia, împreună cu o mică echipă tehnică se agitau în jurul anvelopei uriaşe care zăcea pleoştită la pământ.

Spre orele unsprezece, când toate celelalte baloane pluteau deja pe deasupra oraşului, traversându-l spre nord-vest, Spirit of Germany îşi aflâ resursele de vitalitate care îl verticalizară în toată maiestuozitatea lui.

Wanda Dexter îşi netezi maşinal gulerul răsfrânt al bluzei albe de in, asociate cu o fustă plisată scurtă, verde-mandarin,

care-i punea în tulburătoare evidenţă picioarele lungi şi bronzate, şi vizibil emoţionată, se adresă unchiului în timp ce rotea cheia de contact, trezind automobilul la viaţă:

— Nu ştiu, domnule Fleight-Lieutenent, dacă greşesc, dar mi se pare că eroii noştri legendari porneau la luptă cu îndemnul Cu Dumnezeu înainte!…

— Ai dreptate, Wanda, ăsta e momentul! Uite-i că se ridică… Cu Dumnezeu înainte, încetişor, cap-compas: balonul nemţilor!

În momentul în care Fordul Capri sfîrşea de traversat a doua pistă de zbor, în faţa lor, dinspre orizontul bordat de liziera pădurii, îşi făcu apariţia mărindu-şi profilul frontal un avion monomotor, care-şi trimitea spre ei fulgerările intermitente ale luminii solare reflectate de plexiglasul carlingei.

— Uite-mă! Punctualitate de gentleman! Opreşte să filmez! răcni Wallace cu exaltare, ridicându-se în picioare şi săltându-şi, din poală pe umăr, aparatul de filmat.

Încadră cu uşurinţă avionul care se apropia şi reglă cu febrilitate teleobiectivul, până ce putu distinge cu claritate surprinzătoare chipul pilotului care se apleca concentrat spre un dispozitiv, despre care el ştia că e aparatul de ochire al armelor de bord.

Îşi privea emoţionat chipul de acum trei decenii, bucuros că nu-l acoperise atunci cu masca de oxigen, lăsând-o să-i atârne într-o parte, înduioşat de concentrarea cu care ştia că îl fixează ca ţintă pe el, cel de acum, chiar dacă era conştient că-şi folosise muniţia în totalitate, riscând cu inconştienţa tinereţii într-un exerciţiu de frivolă ruletă rusească…

Şi-a văzut crisparea din ochi a momentului în care a acţionat declanşatorul armamentului, apoi a simţit cum o lovitură năprasnică îi sfâşie pieptul, doborându-l în scaunul maşinii, a auzit ţipătul ascuţit al Wandei, acoperit imediat de urletul motorului în forţaj al Spitului care îşi înşuruba elicea în văzduh, ridicându-se chiar deasupra lor într-o voltă care îl răsturnă pe spate, schimbându-i direcţia spre orizontul din care venise. Cu ochii întredeschişi anevoie urmări avionul executând un tonou impecabil al victoriei, după care s-a îndepărtat pierzându-se într-un punct, undeva pe de-asupra pădurii.

Două ambulanţe medicale, una civilă olandeză a organizatorilor Festivalului şi una a bazei NATO îşi făcură

apariţia aproape simultan. Mai hotărâţi, paramedicii americani l-au stabilizat expeditiv pe bărbatul aflat în stare de inconştienţă şi l-au transportat apoi în spitalul din incinta unităţii militare.

Wanda Dexter a aşezat cu grijă aparatul de filmat în cutia sa specială aflată în portbagaj şi ignorând cu feministă bărbăţie petele de sânge care se uscaseră pe scaunul din dreapta, s-a suit la volan şi a luat urma ambulanţei.

Spre seară, unul din doctorii care-i operaseră unchiul a trezit-o din gândurile care o cotropiseră peste măsură pe o banchetă a unei foarte aseptice săli de aşteptare şi a condus-o într-o rezervă de reanimare, spunându-i că pacientul şi-a revenit pentru moment, dar se află într-o stare foarte gravă, următoarele douăzecişipatru de ore fiind decisive.

Alexander Wallace zăcea cu ochii închişi pe un pat metalic foarte înalt, legat cu cabluri şi furtunuri de diferite aparate. Chipul îi era emaciat şi palid, cu trăsăturile accentuate, mai colţuroase.

Tânăra luă un scaun din dreptul unei măsuţe de colţ şi aşezându-l lîngă pat, se aşeză tulburată, simţind că o podidesc lacrimile. Când i-a cuprins între palme mâna dreaptă, parcă alertat instantaneu de emoţia ei profundă, el a şi-a ridicat pleoapele grele de pe ochii albaştri-cenuşii şi a privit-o câteva clipe, încercând să zâmbească.

— Wanda, draga mea, ai văzut?... Am fost punctual la întâlnire ca un veritabil gentleman englez!

— Da, unchiule Alex! chicoti printre lacrimi tânăra femeie. Ai fost mai punctual decât cel mai de vază membru al Reform Clubului din Londra, Mr. Phileas Fogg, care locuia în anul 1867 în casa de la Saville-row, unul dintre cei mai frumoşi şi mai însemnaţi boieri din înalta societate a gentlemanilor, cum mărturiseşte însuşi domnul Jules Verne!...

Bărbatul îi stânse uşurel, abia simţit, mâna, mulţumindu-i în tăcere pentru amintirea zilelor din copilăria ei, în care îi citea dramatizând cu măiestrie *Ocolul Pământului în 80 de zile*.

După un moment de ezitare, ea îndrăzni să spargă tăcerea:

— Totul s-a petrecut atât de repede... Ştii de fapt ce s-a întâmplat, unchiule?

— O eroare stupidă!... Eu ştiam că magaziile de muniţie ale mitralierelor sunt golite... Şi totuşi, la capătul uneia dintre

benzi, mai exista un glonţ nenorocit, ultimul dintr-un şir de proiectile lung de zece metri, care a percutat în mod fatal!

— Doamne-Dumnezeule! Ne găsim parcă înscrişi într-un scenariu fixat între repere implacabile…

Alexander Wallace oftă fulgerat de o durere care îi străbătu încinsă inima, închise ochii şi rosti aproape silabisind:

— De fapt, Wanda, şti ce e mai greu de înţeles, în toată treaba asta? Chiar dacă eu sfârşesc acum şi aici, mai devreme tocmai mi-am luat zborul cu Spitul meu, după un tonou de onoare, către alţi treizeci de ani de viaţă, la finalul cărora, dacă nu intervin nişte perturbări pe ici – pe colo, vom reveni amândoi la Festivalul de baloane de la Binderdaal!… La revedere Wanda, draga mea…

Pe ecranul unui monitor începu să curgă o linie verzuie continuă, iar pe undeva, dincolo de uşă, începu să ţârâie insistent o sonerie. O echipă de bărbaţi si femei în halate albastre năvăliră în încăpere începând procedeele de resuscitare.

Într-un târziu, un medic costeliv, se apropie pe hol de Wanda Dexter şi i se adresă cu privirea mioapă plecată în jos, spre ochelarii rotunzi, pe care-i ştergea cu un pansament de tifon:

— Domnişoară, ne pare rău… Am făcut tot ce omeneşte era posibil…

Tânăra răspunse cu voce răguşită că înţelege şi este recunoscătoare, apoi se întoarse brusc şi porni cu paşi hotărâţi spre ieşire.

Trebuia grabnic să developeze o bobină de film de 16 milimetri.